

[Aksel Larsen.]

vareforsyningsloven, men den omstændighed, at et forslag til vareforsyningslov foreligger til behandling her, og at man i alt fald fra alle de partiers side, som hidtil har haft repræsentanter i debatten, erklærer, at vi må have en vareforsyningslov, med eller uden valg, med eller uden denne regering, beviser jo, at man ikke tror så meget på de forhåbninger, man dengang gav befolkningen.

Vort partis syn på vareforsyningsloven, sådan som den har været i sin seneste udformning og er praktiseret, og som den nu foreslås forlænget, har vi givet udtryk for i forrige samling, og det er ikke forandret. Det er vor opfattelse, at et land som Danmark ikke kan undvære en vareforsyningslov med endda ret vidtgående bemyndigelser til ministeren, men det er også vor mening, at vareforsyningsloven ved de sidste par revisioner er blevet betydelig forringet og er kommet til at indeholde bestemmelser, som vi absolut ikke kan godkende, samtidig med at det er vor mening, at vareforsyningslovens beføjelser ikke udnyttes så godt fra ministerens side, som det var muligt og ønskeligt. Alt det har vi imidlertid gjort rede for i fjor, og jeg skal nøjes med at henvise til, hvad vi dengang fremførte; det samme gælder i år.

I den hittidige debat har man i høj grad beskæftiget sig med spørgsmålet om frilister og med spørgsmålet om, hvad der skal importeres her til landet. Man har diskuteret, om hovedvægten skal lægges på import af råstoffer, eller om der også skal tillades færdigvareimport, og i givet fald, i hvor høj grad man skal tillade færdigvareimport. På regeringspartiets vegne siger det ærede medlem hr. Gustav Pedersen, at socialdemokratiet ikke vil lukke af for færdigvareimporten, men heller ikke vil åbne for alle sluser. Jeg forstår på det ærede medlem, at han mener, man må undgå, at der lukkes af på en sådan måde, at producenterne herhjemme skaber sig en monopolstilling. Jeg er ikke i stand til at afgøre, om det i alle tilfælde er, fordi man har lukket af for færdigvareimporten eller begrænset den på det pågældende område, at det er lykkedes hjemlige producenter at skabe sig et monopol, men der er et område, jeg ønsker at gøre opmærksom på, også for at have et praktisk eksempel at operere med.

Jeg tænker på forsyningen med køkkenudstyr og specielt på forsyningen med glas. Her er det sådan — det ved enhver —, at der er meget store vanskeligheder, det har i flere år været svært at købe et ganske

almindeligt glas. Men det har været meget let at købe glas, som er bemalet på allehånde afskyelige måder og derved gjort mindre værdifulde, men gjort dyrere. Jeg står her med et eksempel. Det er et ølglas — eller et vandglas, hvis man foretrækker at kalde det sådan — fra Holmegaards Glasværk, og de har omtrent monopol på fremstilling af glas herhjemme. Det koster i den udførelse, jeg står med det her, 5 kr. 40 øre, fordi der er malet en i allerhøjeste grad ukunstnerisk klørknægt på det, og jeg kan ikke tro, at det har kostet mere end højst 10 øre at få ham malet på glasset. Han gør det ikke kønnere, og der er kun det beklagelige ved det, at efter at han er malet på, har man underkastet glasset en ekstra brænding, så han ikke kan vaskes af, for hvis det endda kunne lade sig gøre, kunne man da få nogen fornøjelse af glasset. Men dette glas koster, når der ikke er malet noget på det, 1 kr. 25 øre efter de oplysninger, jeg har fået i adskillige køkkenudstørsforretninger i København. 1 kr. 25 øre uden dette rent ud sagt afskyelige maleri på glasset og 5 kr. 40 øre med dette maleri! Så er humlen imidlertid, at der kan gå halve år imellem, at køkkenudstørsforretningerne overhovedet får et sådant glas uden maling på, medens de kan få praktisk talt lige så mange glas, de vil have, med maling på.

Jeg henstiller både til den højtærede ministers og til tingets overvejelse, om der ikke burde skrides ind imod den slags — ja, undskyld det stærke ord — gemene udplyndring af forbrugerne herhjemme. For det første kan det ikke koste så meget at male det klatmaleri på glasset, for det andet vil jo alle almindelige mennesker — og det er da de fleste — hellere have glas uden dette maleri. Men det er som sagt ikke så let at opnå, for når de fabrikker, der omtrent har monopol på den indenlandske glasfremstilling, sender glassene i handelen sådan, hvad skal man så gøre? Her mener jeg virkelig, at ministeren bør have beføjelser til at gribe ind og foreskrive, at varerne skal produceres sådan og sådan, og hvis det også er et spørgsmål om priskontrol, så vil naturligvis de fornødne beføjelser findes i prisloven, men det er jeg ikke i stand til at afgøre. Det er muligt, at den relativt lave pris, 1 kr. 25 øre for glasset i rå og meget brugbar stand, er fastsat under priskontrolrådets medvirken, men så viser det kun, at man måske kan komme udenom det ved at lave dette maleri på glasset.

Jeg har villet fremføre dette eksempel, fordi jeg synes, det så udmærket beviser,